

vender man Udkastets Princip, men Udvalgets Scala, vil det faae at udrede 44 Rbd.; anvender man endelig Udvalgets Forslag, bliver dette Aars Krigsstat af 10 Ldr. Hartkorn 32 Rbd. 48 $\text{\$}$ og af de øvrige Indtægter 28 Rbd. 48 $\text{\$}$, altsaa i det Hele 61 Rbd. Man seer altsaa, at det Kald, som i Indtægter var meer end en halv Gang saa stort, som det Første, kun kommer til at betale 4 Rbd. mere i Krigsstat, og heri viser sig tilstrækkelig den paaftaaede Ullighed. Vi ville nu gaae over til to andre Kald fra Ribe Stift. I Fortegnelsen over Ribe Stifts Præstekald finder jeg, Side 8, ved Siden af hinanden to Kald, det ene Borgod og Nørre Bium, det andet Bølling og Sæding, det Første ansat til en Reguleringsfum af 785, det Sidste af 587 Rbd., begge ere altsaa meget ringe Kald, især det Sidste. Det Første (Borgod) vil efter Udkastet komme til at betale en Krigsstat af omtrent 16 Rbd. 48 $\text{\$}$, eller, hvis kun det Halve udredes, 8 Rbd. 24 $\text{\$}$; beregnes Skatten efter Udvalgets Scala, men iøvrigt alene som Embedsstat (med 10 pCts. Tillæg til Reguleringssummen) vil den beløbe lidt over 12 Rbd., men efter Udvalgets Forslag vil dette ringe Kald, da det har 9 Tønder og 7 Skjæpper Hartkorn, komme til at betale omtrent 32 Rbd. i Hartkornsstat og iøvrigt 6 Rbd., altsaa i det Hele 38 Rbd. Det andet ganske lille Kald, Bølling og Sæding, vil efter Udkastet have at betale en meget ringe Krigsstat eller saa godt som ingen, fordi det vil have sig ganske lidt over den Embedsindtægt, som Udkastet, ligesom den forrige Krigsstats Anordning, har holdt fri. Skatten bliver nemlig herefter kun omtrent 3 Rbd., hvis det Hele udredes i eet Aar, eller, hvis kun det Halve udredes, 1 Rbd. 48 $\text{\$}$; efter Udvalgets Scala, som jeg Intet har imod, vil Kaldet komme til at betale 8 Rbd. af den ringe Embedsindtægt; men Udvalgets Forslag vilde, da dette, jeg kunde næsten sige, usle Kald har 6 Ldr. 6 Skpr. Hartk., paalægge det en Hartkornsstat af 22 Rbd., medens den øvrige Stat kun blev 4 Rbd.; altsaa vilde det i det Hele komme til at betale 26 Rbd. Disse Exempler ere ikke de meest slaaende, som jeg kunde have taget i Ribe Stift. I samme Herred, som disse to Embeder, ligger saaledes

det just nu ledige Sognekalb Stauning, som ved forresten middelmaadige Indtægter, har en Præstegaard med 13 Tønder Hartkorn i en meget mager Egn. Det fremgaaer heraf, hvilken Ullighed i Byrden (uden Hensyn til dens Størrelse) der fremkommer ved at lade Geistligheden udrede en Hartkornsstat, der aldeles overveier Krigsstaten af Geistlighedens øvrige Indtægt, og som dog slet ikke staaer i noget fast Forhold til hvert Embedes samlede Indtægt. Der er ikke engang den Udvei til for en Deel at udjevne dette Misforhold, der i den forrige Krigsstatsanordning var givet ved Bemyndigelsen til at moderere Krigsstaten for de Kald, som bleve særdeles bebyrdede. Denne betænkelige Naadesudvei er lukket, og jeg har selv foreslaaet den lukket. De anførte Exempler vise tillige, at allermeest ved de smaa Kald det Beløb, som bliver tilbage til ligelig Beskatning, faaer en saare ringe Indflydelse. Det er dette, jeg væsentlig har mod Udvalgets Forslag, at optage de Geistliges Jorder til særskilt Hartkornbeskatning, og forøvrigt beskatte dem som Embedsmænd; men hertil kommer en anden Betragtning, som jeg nødes til at tage med her, skjøndt den egentlig angaaer, hvad der forekommer i § 8; jeg sigter nemlig til de paa geistlige Embeder hvilende temporaire Byrder af to Arter, Embedspensionen og Bygningsstaten. Begge disse Byrder berøre Embedsmanden ogsaa ifølge Indtægten af hans Jordbrug; ja Bygningsgælden knytter sig ganske særdeles til Brugen af Præstegaarden; thi en stor Deel af Bygningsgælden angaaer Ladebygninger og Deconomie-Bygninger, der høre til Avlsdriften. Disse Byrder ere ved mange Kald meget store, men saare ulige fordeelte, idet det er aldeles tilfældigt at det ene Kald har maaffee begge Slags temporaire Byrder, det andet slet ingen saadan. Jeg har for mig en Fortegnelse over saadanne extraordinaire og temporaire Byrder af nogle Kald, om hvilke der nylig har været Forhandling enten ved deres Besættelse eller ved Ansøgning om Krigsstatens Nedsættelse for isfor, og jeg vil deraf anføre enkelte Exempler paa, hvor særdeles disse Byrder nedsatte, hvad Embedsmanden skulde have som Indtægt, og kræve en tilsvarende Lettelse i Krigsstaten.